

München 1923-ban.

(A Szeged tudósítójától.) Egy hete járom München utcáit, régi és új házait, pompás képtárait, reggeltől éjfélig állandóan zsúfolt éttermeit. Az egészen kezdetleges naivitáson is tul-
tenne, ha impresszióim hatása alatt most fel akar-
nám fedezni Münchent, ezt a drága és eleven vá-
rost, akár azok részére, akik még nem jártak
itt, akár azok részére, akik itt jártak, de — nem
látták. Aki megszokta, hogy a napi események
krónikása legyen, kizárólag arra szorítkozik te-
hát, hogy megörögzítsen képeket, amelyek újak,
vagy annyira jellegzetesek, hogy képtelenség
őket megemlékezés nélkül hagyni.

Legelső dolgom egyike volt, hogy elmentem
a világhírű müncheni képtárba. Szerencsére
magammal vittem az utlevelemet. Enélkül, vagy
valami más igazolvány nélkül nincs bemenet,
aminek magyarázata, hogy a németországiak
5000, a külföldiek 50.000 márka belépődíjat
fizetnek. Sokkal cifrábban csinálják ezt a meg-
különböztetést a színházakban. A pénztár min-
denkinek kiadja a jegyet a színpadon feltűntet-
telt árért. A jegyzedő azonban a jegy mellett
vagy rendőri igazolványt követel arról, hogy
németországi, vagy utlevelet. A Zuschlagot aztán
aszerint kell fizetned, hogy hunnan gyútlél. Az
oroszok és lettek fizetik a legkevesebbet, a jegy
árának 25 százalékát, a magyarok, románok,
bulgárok és osztrákok 100, minden más nem-
zetbeli 200 százalékot fizet. A németországiak
mind fel vannak szerezve igazolvánnyal és pél-
dás fegyelemben vetik magukat alá az ellen-
őrzésnek. Valamennyire a tárgyhöz tartozik,
tehát megemlétem, hogy csak felházakat láttam
és hogy Fall Leó és Lehár egy-egy nálunk még
nem játszott operettje mellett magyar operettet
is játszanak, Kálmán Imre egyik darabját. Fel-
jegyzem még, mint érdekességet, hogy a müncheni
„Prater“ egyik bábszínháza is követeli az
utlevél felmutatását, bár hosszúra nyúlt orrai
várdogálnak a szórányosan érkező látogatókra.

Ide Ausztriából jöttem, ahol már már türhe-
tetlen garázdálkodást vísznek véghez az árak-
kal. Mint hallom, az osztrák nyaralóhelyek
közül az olyanok is, mint amilyen a bájos fek-
vésti és kedves Zell am See, amely amellel
több világhírű kiranduló hely és turista neve-
zetesség közvelien közelében fekszik, teljesen
üres. Csak Gastein van tele. A bajor és német-
országi nyaralóhelyek ezzel szemben mind zsú-
foltak. Fürdőhelyen nem jártam. De az idege-
nek megnyuzására már itt is kezd ébredezni
némi hajlandóság. Ugyanazt a tárgyat az egyik
üzletben 70.000, a másikban 40.000 márkaért
kapod meg, aszerint, hogy megismerték-e rólad,
hogy nem németországi vagy. A borbély két
napon át 3000, a harmadik napon 12000 már-
kát kért. A fölemelt tarifát nem akartam meg-
fizetni, mire lement az árral 5000 márka.
Találtam egy üzletet, a Karls-platzon, amely —
el kell ismerni — tiszteletreméltó nyíltsággal jár-
el. Kiírta a bejáratnál, hogy csak németorszá-
giakat szolgál ki. Gyönyörű szöveteket árult,
koronára átszámítva csudálatosan olcsó árért.
Több ilyen, vagy hasonló feliratot nem talál-
tam. Ellenben gyakran találkoztam üzletek ajta-
ján ezzel a táblával:

DER FRANZOSEN IST HIER
DER EINTRITT VERBOTEN.

München lakosságának számához képest
hatalmas területen fekszik és közismerten szédítő
forgalma e nagy terület aránylag csekély részén
bonyolódik le. Egy-két főutcáján ember ember
hátán tolong. Állandóan csilingelő biciklik soka-
sága fut és veszettül tálkáló autók zúgulgatnak.
Ezt azért említem meg, mert nem hagyhatom
szó nélkül, amit ebben a sokadalomban a
müncheni rendőr végez. Négy utca keresztező-
désénél áll például az egyik. Megállítja, majd
tovább indítja a különböző irányokból jövő
villamosokat, autókat, kocsikat. Jelt ad a gyalog-
járóknak, hogy mikor mehetnek át az egyik
oldalról a másikra. Közben intelligens módon
ad precíz választ, akik utbaigazításért fordulnak
hozzá. Olyan, mint egy népes hivatal az utca
közepén, ahol nem mogorvák és nem utálják

az embert, mert kénytelen volt odafordulni,
hanem ahol gyorsan sorra kerül és előzéke-
nyen kielégítik. Egyszer hosszú ideig figyeltem
egy ilyen rendőrt. A két kezével dirigálta a
forgalmat, közben pedig a legnagyobb nyuga-
lommal adta a felvilágosításokat. Igaz, hogy ez
nem új dolog és hogy így van sok más világ-
városban is. Még sem árt beszélni róla, részben
példaadásul, részben azért, mert ha idegenbe
szakadunk, ezek a rendőrök a mi legjobb
barátaink.

München világvárosi képe ezekben a napok-
ban megváltozott. Készülnek a 13. német bi-
rodalmi tornaünnepélyre. A hét második felében
öntötte a vonat az érkezőket. A csapatok hazafias
nótákat énekelve vonulnak be a városba. Sok
zenekarral jön, amelyek hangszerfelszerelése és
játéka hasonló a francia gyarmati csapatokéhoz.
A város kezd diszbe öltözni. Az utcákon nappal,
éjjel hangzik a „Heil“. A tornászokat majd
mind magánlakásokban szállásolták el. Közel
félmillióra becsülik azok számát, akik a bi-
rodalmi tornaünnepélyre ideérkeztek. Vendéglőben,
étteremben, kávéházban művészet helyet kapni.
A nevezetes Hofbräu udvarán és termeiben
beláthatatlan tömegű ember áll, ül, szorong és
tolong. Kedélyes jeleneteket brutális kirobbanások
vallanak fel. Ahogy az ember szemlélődik ebben
a kavargásban, erős érez kisugározni belőle.
De most politikai tusák halványra betegítik ezt
az erős, bár sok jel arra mutat, hogy a nép,
mint nálunk is, nem fogja tartósan követni a
vezetőket a léves titakon.

Kézai Simon.

Telefon: Pénztár 582. **Belvárosi Mozi** Telefon: Igazg. 258.
Július 21. és 22-én, szombaton és vasárnap
Királynő kegyence
Nagy történelmi dráma 6 felvonásban,
Főszereplők: MINDSZENTHY MÁRIA és HANNA RALPH.
Azonkintül:
LÁNGKERÉK.
Cirkuszdánia 5 felvonásban. Főszereplő: Henriette Bonnard.
Előadások kezdete: Hétköznap 5, 7 és 9 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Óvás!

Mivel hogy világeletembe igaz bűntudatos embör
vótam, hisz másképp bíró se lehetnék, omaf. ezuttal
is óva intöm külön-külön, no mög együt véve is a
zidevalósi embör, asszony, lány no mög a györök
rokonságot, hogy

„Göre Martsa lakodalma“

kimona szöcsköm ösze ne cseréjék tévedésbü se
más ij fajta játéksinnel, mert

Göre Martsának lakodalma

csak egy vót, van és lösz a Zigazi ami pedig nem
más, mint a „legujabb eresztésnek“ a Zelsőnek,
ami mán rogyásig mönt, ösze visza folytatása.

A lepéndi melékormány nevébe:

Kelt mint fönt.

Elöttünk:

Durbins Pál

Katulirék János

esküdtek.

Göre Gábor

bíró úr es. ká.

Kátsa Izigány

mint hamis tanu.

Hírek

A londoni sebészeti kongresszus

kimondotta, hogy legközelebb 1926 ban ül össze.
A kongresszus elnöke Giordano egyetemi tanár
lett. A mai napon tartott előadások során nagy
érdeklődést keltett a francia doktor Cosset elő-
adása, aki előadása keretében bemutatta az
idegek átültetésének új módszerét. A felfedezés
különösen a háboruban széttrancsolt idegzetű
katonák gyógyításában nagy szerepre van
hivatva.

— Beiratkozás a Ferenc József-Tudomány-
egyetemre. A Szegeden működő Ferenc József-
Tudományegyetemen az 1923/24-ik tanév első
felére a beiratkozások 1923. évi szeptember hó
1—12-ig tartanak. Azokra nézve, akik első ízben
iratkoznak be a Ferenc József-Tudományegye-
temre, 1923. évi szeptember hó 10-én kezdőd-
nek és ugyanszón hó 15-ig bezárólag tartanak.
Aki e határidőn belül valamely elháríthatatlan
akadály miatt fenti időpontig személyesen nem
jelentkezhethetnek és akadályoztatásukat érdem-
legesen igazolják, az egyetem rektorának külön
engedélyével, legkésőbb azonban október hó
14-ig beiratkozhatnak. Mindazoknak, akik az
egyetemnek az előző félévben nem voltak hall-
gatói, felvételi engedélyért kell folyamodniuk. Az
augusztus 1—31-e között benyújtandó eziránti
szabályszerűen felszerelt folyamodványok azon
karnak címezendők és dékáni hivatalánál nyuj-
tandók be, amely karba a folyamodó beirat-
kozni kíván. Az egyetemi Horthy Miklós-inter-
náusba leendő felvételért az internátus felügyelő
bizottságához címzett kérvényben szeptember
hó 12-ig lehet folyamodni.

— A szociáldemokrata párt vasárnap nép-
gyűlést tart. A szegedi szociáldemokrata párt
vasárnap délelőtt tíz órakor a Korzó Mozi nyári
helyiségében népgyűlést tart, amelyen több fő-
városi képviselő kiküldött ves. részt. A párt-
titkárság már összeállította a népgyűlés tárgy-
sorozatát, amely szerint a s.ónokok az általa-
nos politikai helyzetet, a drágaság, a létmini-
mum, az állandó értékű bérmeghatározások, a
béregyeztető hivatalok, a sajtószabadság és a
Népszava kérdésével foglalkoznak.

— Az új dohányárak. A dohányjövédék
központi igazgatósága vasárnap adja ki a do-
hányneműek új árjegyzékét, amely vasárnapiól
kezdve életbelép. A különböző dohányneműeket
a jövédék igazgatósága 25—150 százalékkal
drágította. A közfogyasztásra szolgáló dohány-
neműek árai értesítésünk szerint a következők:
Szivarok: Trabuco 150, Britannika 180, Cuba
120, Operas 130 korona darabonként. Cigaret-
ták: Nilus 65, Stambul 60, Memphis 50 ko-
rona. Egy ára lesz a Király, Hölgy, Hercegovina
és a Dráma cigaretáknak, és pedig darabonként
20 korona. Magyar cigareta 15 korona,
Simphonia 23 korona. A dohányneműek közül
középletem török 225, Hercegovina 420, finom
török 550 korona 25 grammonként.

— Kisajátítja Eszterházy Pál kastélyát.
Az osztrák nemzetgyűlés mai ülésén Borávics
nyugatmagyarországi szocialista képviselő be-
nyújtotta javaslatát, amelyben szükségesnek
tartja, hogy a nemzetgyűlés kisajátítsa Eszter-
házy Pál kismartoni kastélyát. A kisajátítást
sürgőző javaslatának megokolásában azt han-
goztatja, hogy a nyugatmagyarországi tartomány-
tanács székhelyének azért nem tudnak alkalmas
várost találni, mert sehol sincs alkalmas épület.
Eszterházy kastélya erre a célra igen megfelelő.
Általános közérdek tehát, hogy a nemzetgyűlés
a kisajátítási eljárást kimondja.

— Bukovinában vulkán akar kitörni?
Dornavatrai jelentés szerint a Dornavatra köze-
lében 1495 méter magas Ralimann nevű hegy
kialudt vulkánja nyugtalanító tüneteket mutat.
A hegy földalatti gyomrából morgás hallható,
horpadások állottak elő, sziklatömbök sütyedek
el és gyakran fehér párák szállnak fel a horpa-
dásokból. A környék lakossága fél, hogy a
vulkán rövidesen működésbe kerül.

Utolsó hét!!!
Mig a raktár tart
féláron kaphtó

Korondi és Lichtmann cipők

Abonyi Mihálynál
Kölcsey-utca 1. sz.
Royal-épület.